

El Delta bat el rècord d'aus hivernants

La major superfície d'arrossars inundats, el fred al nord d'Euroa i la sequera en altres zones humides n'expliquen les dades

Delta de l'Ebre Paula Pedrero

El Parc Natural del delta de l'Ebre ha comptabilitzat enguany més aus hivernants que mai, però continua demanant que es mantinguin inundats els arrossars per a garantir la capacitat d'acollida. El cens, efectuat durant les últimes setmanes, ha sumat més de 317.425 moixons, corresponents a 96 espècies, xifra que dista notablement del cens de l'any passat, 176.089 ocells aquàtics de 92 espècies. Les aus menys dependents dels arrossars, com el flamenc, l'ànec blanc, el territ variant o el bec d'alena, han assolit valors molt alts i, fins i tot, de rècord absolut, en el cas del flamenc, amb 21.146 exemplars, i el capó real, amb 11.358 exemplars.

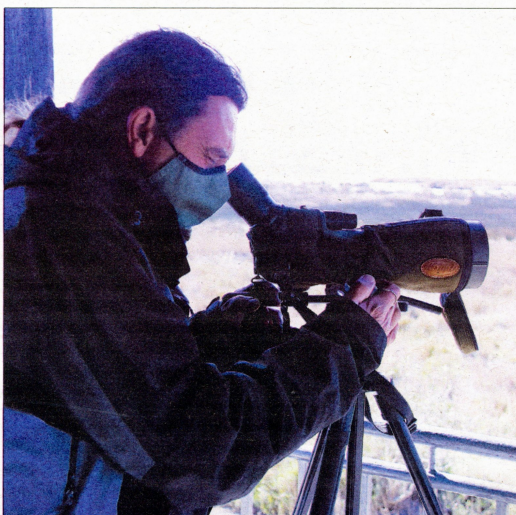
LA INUNDACIÓ DELS ARROSSARS Al marge dels factors climàtics i reproductius propis de cada espècie, els tècnics remarquen que l'asseccament hivernal dels arrossars per a lluitar contra la plaga del caragol poma a partir de l'any 2011 és un dels principals factors explicatius per a entendre el comportament de les aus. La mesura ha estat aplicada de forma fluctuant al llarg dels anys i la superfície anual inundada ha variat entre el 15 % i el 100 %. Este 2022, però, ha arribat al 57,9 %, una xifra que no s'assolia des de fa

sis anys.

"Per a nosaltres és important que la superfície d'espais inundats es mantinga el màxim possible, perquè això determina la capacitat d'acollida de moltes espècies", subratlla Toni Curcó, biòleg i tècnic del parc. I és que esta mesura afecta directament les espècies d'aus que depenen dels arrossars inundats com a zones d'alimentació, com l'esplugabous, el martinet blanc, la daurada grossa i la fredeluga, i que han sofert davallades ràpides de gran magnitud.

En esta línia, Curcó comenta la possibilitat que es recuperen les ajudes per a inundar els camps. I és que des de finals dels anys noranta es va començar a utilitzar la inundació hivernal generalitzada com a mesura agroambiental per tal d'assegurar el manteniment de l'aigua dels arrossars fins a finals de gener. Els pagesos rebien ajudes per fer esta pràctica, però a partir del 2011 va començar a implementar-se l'asseccament hivernal i estes es van esgotar.

Tot i que el biòleg assumix que el procés de convivència de mesures per a potenciar la biodiversitat faunística del Delta i les necessitats agronòmiques **"no serà fàcil"**, creu que és tècnicament **"possible"** fer-ho compatible en gran mesura i partint del coneixement sobre els efectes que mesures com la inundació poden tindre sobre es-

Un tècnic del Parc Natural delta de l'Ebre, observant aus des del mirador de l'Encanyissada. ACN

pècies concretes.

SOBREVOLANT EL CANVI CLIMÀTIC Per altra banda, existixen altres factors, de tipus extern, que també tenen una alta influència en el nombre de moixons que hivernen cada any al delta de l'Ebre, com ara la cruessa hivernal a les zones d'origen (nord i centre d'Euroa). **"Els moixons estan acostumatats al fred, però si el medi aquàtic on viuen es gela no poden ac-**

cedir a l'aliment i és quan han d'emigrar", destaca el tècnic del parc. Tanmateix, l'expert advertix que, a conseqüència del canvi climàtic, hi ha una tendència que els hiverns siguen cada vegada més suaus i, per tant, algunes espècies no es vegen obligades a migrar o ho facen amb una freqüència menor. **"El pronòstic és que cada cop vinguen menys ocells al delta"**, alerta.

Tanmateix, la sequera en altres

zones humides, com és el cas del Parc Nacional de Doñana, ha fet que este haja estat un any de rècord d'exemplars a l'Ebre. I això també es deu al canvi climàtic. Segons els pronòstics, els països mediterranis receptors d'ocells migratoris patiran períodes de sequera cada cop més severos i freqüents. **"Les condicions d'acollida seran de més mala qualitat, sobretot en els aiguamolls, que tenen hidrologia natural i que depenen de l'aigua de pluja"**, explica. Tanmateix, este no és el cas del delta de l'Ebre, on els arrossars s'inunden de forma artificial i les condicions **"són molt més estables que en altres indrets"**.

COMPROMÍS DE CONSERVACIÓ

Tot i les dades esperançadores d'enguany, des d'una perspectiva global i a llarg termini, es preveu la disminució significativa de la capacitat d'acollida del delta de l'Ebre, la principal zona humida de Catalunya i una de les més importants de la Mediterrània occidental, i un decrement de moltes de les poblacions d'ocells aquàtics. Alguns d'estos (daurada grossa, martinet blanc, valona Tringa glareola) han estat declarats elements de conservació en l'àmbit de la Xarxa Natura 2000 i, per tant, existix un compromís davant la Unió Europea de mantenir-los en un estat de conservació favorable. ■

I A MÉS

Els flamencs i les Salines

Cada cop més, els flamencs esculen assentar-se entre les 7.000 hectàrees d'aigua i terra que separen el Fangar de la Punta de la Banya. Segons el cens realitzat pels tècnics del parc natural, este hivern s'hi han comptabilitzat 21.146 exemplars, un rècord històric sense precedents des que el 1992 l'au rosada es va establir a les salines de la Trinitat. Tanmateix, Toni Curcó advertix que, segons fonts històriques, el flamenc ja havia criat al Delta molt abans. Els diàlegs de l'o-

bra *Los CoHoquis de la insigne ciutat de Tortosa* detallen que pescadors del segle XV es desplaçaven a la Punta de la Banya i carregaven les barques d'ous de flamenc per a menjar-se'ls.

Avui, el flamenc és una de les espècies més emblemàtiques del Parc Natural del Delta de l'Ebre, l'únic lloc de Catalunya on es reprodueix, i un dels pocs punts de la Mediterrània on ho fa de manera regular. Però, estan en perill estes colònies? La seua pervivència depèn

de les Salines de la Trinitat, tal com apunten des de l'empresa Infosa? Curcó reconeix la contribució de les Salines sobre les colònies dels flamencs, tot i que destaca que **"l'activitat industrial és compatible amb la seua conservació, però no imprescindible"**. **"Tan sols cal mantenir les llacunes a una determinada salinitat a través del bombeig d'aigua del mar, una tasca que podríem fer des del parc natural. No és necessari produir sal"**, conclou. ■

